

TANDVÅRDSSTÖD

Alla vuxna som bor och är folkbokförda i Sverige samt anslutna till svensk försäkringskassa har rätt till statligt tandvårdsstöd. Stödet administreras av Försäkringskassan (gulmarkerade). Barn och ungdomar i Västra Götaland har kostnadsfri tandvård upp till och med 24 år. Barn- och ungdomstandvård och övriga tandvårdsstöd för vuxna administreras via regionen (blåmarkerade).

Informationsvägar: www.tlv.se - www.forsakringskassan.se - www.socialstyrelsen.se
www.1177.se - www.vgregion.se

Statligt tandvårdsstöd som administreras av Försäkringskassan

ATB

Allmänt tandvårdsbidrag

Allmänt tandvårdsbidrag, ATB utgår till alla vuxna den första juli varje år. Bidragets storlek beror på åldern:

300 kr per år till personer 30-64 år

600 kr per år till personer 23-29 år och från 65 år

Bidraget kan sparas i högst två år och man väljer själv när man vill använda bidraget. När man använder sitt ATB gör tandläkaren eller tandhygienisten avdrag från räkningen. ATB kan användas som delbetalning vid tecknande av Frisktandvårdsavtal

H

Högekostnadsskydd inom det statliga tandvårdsstödet

Inom tandvården råder fri prissättning. Folk tandvårdens prislistor beslutas av regionfullmäktige. Inom vuxentandvård finns ett högekostnadsskydd baserat på en statligt fastlagd referensprislista.

Högekostnadsskyddet börjar gälla när en patient fått tandvårdsåtgärder utförda som sammanlagt har ett referenspris som överstiger 3 000 kr.

Efter detta får man ersättning för:

50 % av kostnader med ett referenspris mellan 3 000 och 15 000 kr. 85 % av

kostnader med ett referenspris som överstiger 15 000 kr. En behandlingsperiod omfattar 12 månader.

Detaljerade förutsättningar, krav och tillämpning regleras i föreskrift om statligt tandvårdsstöd HSLF-FS 2018:23.

STB

Särskilt tandvårdsbidrag

Särskilt tandvårdsbidrag, STB, riktar sig till den som har en sjukdom eller funktionsnedsättning som medför risk förförsämrade tandhälsa. Bidraget är 600 kr per halvår och kan ej sparas. Bidraget får användas som betalning till specificerade åtgärder samt användas som delbetalning vid tecknande av frisktandvårdsavtal.

I de flesta fall krävs ett läkarintyg som anger att man tillhör någon av de grupper som har rätt till ersättning. Intyget uppvisas för tandläkaren eller tandhygienisten.

Kriterier för rätt till STB

1. Muntorrhet på grund av långvarig läkemedelsbehandling
2. Muntorrhet på grund av strålbehandling i öron-, näs-, mun- eller halsregionen
3. Sjögrens syndrom
4. KOL, kronisk obstruktiv lungsjukdom och har ordinerats syrgas eller näringsdryck
5. Cystisk fibros
6. Ulcerös kolit
7. Crohns sjukdom
8. Tarmsvikt
9. Frätskador på tänderna och anorexia nervosa, bulimia nervosa eller gastroesofageal refluxsjukdom
10. Svårinställd diabetes
11. Dialysbehandling
12. Immunosupprimerad på grund av läkemedelsbehandling
13. Organtransplantation

SOSFS 2012:16
Läkrintyg krävs

Särskilt tandvårdsbidrag, STB, får användas för betalning av följande tandvårdsåtgärder: 101, 103, 111, 112, 113, 114, 161, 162, 201, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 311, 312, 313, 314, 321, 341, 342, 343. (HSLF-FS 2017:39).

Detaljerade förutsättningar, krav och tillämpning regleras i föreskrift om statligt tandvårdsstöd SOSFS 2012:16.

Landstingets tandvårdsstöd

B

Barn- och ungdomstandvård och unga vuxna

Alla barn, ungdomar och unga vuxna som är skrivna i Västra Götaland har rätt till avgiftsfri tandvård till och med det kalenderår de fyller 24 år.

Vården omfattar all odontologiskt indicerad tandvård, även specialisttandvård såsom tandreglering om detta bedöms nödvändigt.

Patienten kan välja vårdgivare fritt inom folktandvård eller privattandvård.

K

Käkkirurgi

För viss tandvård vid käkkirurgisk klinik är avgifterna de samma som inom den öppna hälso- och sjukvården och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. Exempel på sådan behandling är tumörer, käkfrakturer och operation av medfödd missbildning.

För annan tandvård, bland annat borttagande av visdomständer, gäller Folktandvårdens prislista.

Särskilt tandvårdsstöd N-, F-, S-tandvård

Personer som fyllt 85 år, och som är berättigade till särskilt tandvårdsstöd, är också berättigade till avgiftsfri tandvård. Särskilt tandvårdsstöd administreras av Enhet Tandvård, Västra Götalandsregionen.

N

Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård

Uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård, N-tandvård, gäller personer med omfattande behov av vård- och omsorgsinsatser.

Rätt till intyg om N-tandvård har personer som:

1. bor i särskilt boende med tillsyn större delen av dygnet och där förbättringsutsikten bedöms vara liten Här avses personer med ett varaktigt behov av vård och omsorg och som kommunen har ett hälso- och sjukvårdsansvar för enligt HSL (1982:763) 18§1st.
2. bor i eget boende med mycket hög grad av service och omsorg under dygnet och som vårdas av hemtjänst eller hemsjukvård Här avses personer med små förbättringsutsikter – därför berörs inte de med enbart behov av dagliga injektioner eller omläggningar, inte heller de med tillfälligt behov av sjukvård efter sjukhusvistelse.
3. har beslut om insatser enligt LSS, lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.
4. har assistansersättning från Försäkringskassan eller får stöd och hjälp av anhörig med anledning av begåvningshandikapp, psykiskt eller fysiskt funktionshinder eller svår kronisk sjukdom. Här avses även personer med begränsad verklighetsuppfattning på grund av långvarigt och allvarligt psykiskt funktionshinder såsom vid psykosjukdom.

Kommunens intygsutfärdare ska utfärda intyg till dem som är berättigade

till intyg om nödvändig tandvård. Vanligtvis är det sjuksköterskor, distriktssköterskor, LSS- handläggare eller biståndsbedömare som utfärdar underlag för intyg. När detta godkänts av Enhet Tandvård utfärdas ett intyg som ger patienten rätt till nödvändig tandvård. Det finns också möjlighet att göra en privat ansökan av ”Intyg om nödvändig tandvård” i de fall kommunal kontakt saknas. Läkrintyg krävs vid privat ansökan. Blanketter finns på 1177.se - välj Västra Götalandsregionen och därefter Fakta och råd samt Tänder, rubrik Blanketter och intyg.

Uppsökande verksamhet

Uppsökande verksamhet innefattar en årlig munhälsobedömning samt utbildning av vård- och omsorgspersonal. Regionen svarar för den uppsökande verksamheten. Munhälsobedömningen är avgiftsfri och utförs av en tandhygienist. Syftet är att bedöma i vilken utsträckning det finns behov av stöd och hjälp med daglig munvård samt att ge personalen praktiska råd och tips i munvårdsarbetet. Vid munhälsobedömningen kontrolleras också om det finns behov av tandvård.

Munhälsobedömningen ersätter inte de regelbundna undersökningarna hos tandhygienist och tandläkare på klinik eller mottagning.

Nödvändig tandvård

All tandvårdsbehandling sker till samma avgift som inom den öppna hälso- och sjukvården och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. Fritt val av tandläkare eller tandhygienist gäller. Förhandsbedömning krävs vid större behandlingar.

Tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning

Tandvård för personer med vissa långvariga sjukdomar eller funktionsnedsättningar. F-tandvård, omfattar personer som har stora svårigheter att sköta sin munhygien eller att genomgå tandvårdsbehandling på grund av.

1. Svår psykisk funktionsnedsättning
2. Parkinsons sjukdom
3. Multipel skleros
4. Cerebral pares

SOSFS 2012:17
Läkrintyg krävs

5. Reumatoid artrit
6. Systemisk lupus erythematosus
7. Sklerodermi
8. Amyotrofisk lateralskleros
9. Orofacial funktionsnedsättning
10. Symtom som kvarstår sex månader efter det att personen har fått hjärninfarkt eller hjärnblödning (stroke)
11. Sällsynt diagnos och stora svårigheter att sköta sin munhygien, stora svårigheter att genomgå tandvårdsbehandling eller orofaciala symtom

Läkarintyg med diagnos och funktionsbedömning krävs. När ansökan godkänts av regionen utfärdas ett ”intyg om F- tandvård”.

Bastandvård sker enligt avgift som inom den öppna hälso- och sjukvården och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. Fast protetik ingår ej. Förhandsbedömning krävs vid större behandlingar. Tandläkare gör en förhandsbedömning av planerad vård. Enhet tandvård fattar beslut om vården ska ersättas.

Tandvård som led i en sjukdomsbehandling under begränsad tid

Det finns olika tillstånd där man kan få viss tandvård med avgift som inom den öppna hälso- och sjukvården och avgiften räknas in i högkostnadsskyddet. Vilken tandvård som kan ingå är olika inom de olika grupperna. Läkarintyg/remiss krävs i de flesta fall. Tandläkare gör en förhandsbedömning av planerad vård. Enhet Tandvård fattar beslut om vården ska ersättas.

Du kan ha rätt till S-tandvård vid

1. Medfödd missbildning i käke eller ansikte
2. Defekt i käkområde på grund av sjukdom
3. Epilepsi som orsakat tandskada i samband med anfall
4. Infektionssanering inför operation eller medicinsk behandling där fullständig infektionsfrihet är ett medicinskt krav
5. Förändringar i munslemhinnan på grund av sjukdom, medicinering eller nedsatt immunförsvar
6. Allvarlig infektion i munhåla som påverkar allmäntillstånd eller grundsjukdom
7. Inför strålbehandling mot huvud- och halsregion
8. Svåra smärtor i käke eller ansikte under lång tid – endast utredning

9. Sömnapné – allvarlig
10. Extrem tandvårdsrädsla – endast behandling av fobin
11. Byte av tandfyllning – avvikande reaktion mot dentala material
12. Byte av tandfyllning – led i en medicinsk behandling
13. Frätskador som orsakats av anorexia nervosa, bulimia nervosa eller gastroesofageal refluxsjukdom
14. Hjälpmedel

Mer information och tillämpning av N-tandvård, F-tandvård, S-tandvård, finns på 1177.se välj fakta och råd, samt sidan Tänder tema. Det finns även länkar till vårdinformation på 28 språk.

Övrig tandvård som regionen ansvarar för:

Asylsökande

Barn under 18 år ska erbjudas samma hälso- och sjukvård och tandvård som folkbokförda barn.

Vuxna över 18 år ska erbjudas akut sjukvård och *tandvård, sjukvård och tandvård som inte kan anstå*, förlossningsvård, mödrahälsovård, vård vid abort, preventivmedelsrådgivning och vård och åtgärder enligt Smittskyddslagen.

Mer information om regionens riktlinjer finns på Enhet Tandvård.

Anteckningar

Sammanställning och uppdatering utförd av:

Centrum för äldre tandvård
Folktandvården Västra Götaland

Reviderad/uppdaterad: 2019-01-15